

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odломka) umetnostnega besedila

Sreda, 24. avgust 2022 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Odlomka z navodili za pisanje interpretacije sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

POKLICNA Matura

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpisite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodenno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 4 prazne.

1. Vodena interpretacija

Jani Virk: BREZ IMENA (odlomek)

IZBRANEC

Do srečanja, ki si ga ni želet, je prišlo naslednji dan. Ko se je s kolesom vračal iz šole, sta na mopedu pridrvela za njim po asfaltni stezi in ga prisilila, da se je zaustavil. Starejši je proti njemu stegnil dlan, ni vedel, za kakšen trik gre, in je obe roki raje obdržal na balanci, mlajši tip pa je stopil z motorja, ga potrepljal po rami in zdrdral proti njemu nekaj komplimentov o njegovi igri na tekmi prejšnjega dne. *Fak, stari, ubijaš na igrišču, kaj nisi povedal, da si tak car*, je silil vanj, kot da se pozna, že deset let in so toliko časa že tesni prijatelji. Previdno se je potem rokoval z njima, še vedno ni vedel, kako se bo stvar obrnila, na vsak način sta hotela, da gre z njima, pogovarjala sta se z njim, kot da sta resno navdušena nad njim, vendar jima ni zaupal. Hotel je naravnost domov, pa ni mogel, skoraj prisilila sta ga, da je pred njima odpeljal do klopi ob otroških igralih, kjer je posedalo nekaj njunih kompanjonov. Med potjo je dvakrat, trikrat pomislil, da bi se vseeno zapodil do parkirišča in jima ušel med avtomobili, pa tega ni naredil. Svoji družbi sta ga predstavila kot veliko trofejo, iz svojega spomina sta že prejšnji dan med tekmo zbrisala dejstvo, da je bil to fant, ki sta ga morala pred kakšnim mesecem vzgojno oklofutati. Ni bil več seljačko govno, o njem sta zdaj govorila z izbranimi besedami in sočnimi kletvicami namesto presežnikov, fantje so večinoma kadili in mu odobravajoče kimali in drug za drugim so hoteli od njega pozdrav z udarcem dlan ob dlan. Nekdo se je spomnil, da je slišal o njem, da bo končal najmanj pri Crveni zvezdi ali kakšnem italijanskem ali nemškem klubu, na ves glas je razpredal, da bi mu po zvezah starejšega brata lahko zagotovil prvovrstnega menedžerja, in še nekaj drugih fantov v skupini se je potem spomnilo kakšnega sorodnika, ali strica najboljšega prijatelja, ali bratrančevega botra, ali moža očetove sestrične, ki mu lahko priskrbi prvovrstnega menedžerja, ali pa bi bil to kar on sam. Ne da bi hotel, je postal središče njihove družbe, okrog katerega se je nekaj časa vse vrtelo. Molčal je in tu in tam prikimal, kakšnih petnajst, dvajset minut je postaval med fanti, ne da bi karkoli pametnega povedal, potem se je opravičil, da se mora pripraviti za trening in mora zato oditi. Nihče ga ni zadrževal, naj se še kaj oglasi, so mu govorili in so dvigovali roko v pozdrav, da je z vsakim udaril petico, ko je odhajal. Če bo kadarkoli kaj potreboval, naj jih kar poišče, je rekel starejši od obeh mopedistov, ki je bil očitno glavni v skupini, vesel bo, če jih bo dodal na svojem Facebooku, je še rekel za njim in mu povedal svoje ime in priimek. Med odhajanjem je čutil, kako fantje gledajo za njim in čakajo njegov odziv, pokimal je in se na pol obrnil proti skupini, *kul*, je rekel, *z veseljem*, je dodal po premolku, zajahal svoje kolo in se olajšano zapodil proti svojemu bloku.

---

seljačko govno – kmetavzar, ničvrednež

(Vir: Jani Virk: Brez imena. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2018. 97–98.)

NAVODILA

- Opravite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite problem v odlomku: Kako in zakaj sta mopedista spremenila svoj odnos do fanta? Kakšni so njegovi občutki ob njunem ravnanju? Kaj je pomembno druščini, h kateri ga odpeljeta? Citirajte poved ali del povedi, ki pove, kako je fant doživel srečanje s to druščino.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o dogajanju v odlomku. Ob primeru iz življenja presodite, kaj vse vpliva na položaj posameznika med vrstniki.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanku upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost.

P 2 2 2 A 1 0 1 1 2 0 4

Prazna stran

2. Samostojna interpretacija

Samo Rugelj: RESNICA IMA TVOJE OČI (odlomek)

»Kaj je? Je kaj narobe?«
»S Saro imava probleme.«
»Kakšne?«
»Zasačila me je.«
»Pri čem?«
»Našla je moje dopisovanje z drugo žensko.«
Miha se je zvrtelo v glavi.
»Drugo žensko? Imaš ljubico?«
Rok je komaj zaznavno pokimal.
Miha je v jezni žalosti zaprl oči in zaškripal z zobmi. Kaj naj reče oče odraslemu sinu v tem primeru, je razmišljal.
»Je resno?«
»Kar resno, ja,« je rekел Rok.
»A si moral?«
»Oče, pa kakšna vprašanja so to?«
»Kakšna?«
»Nesmiselna.«
»Se ti zdi?«
»Ja. Takšno je pač življenje. Ne moreš ga ves čas načrtovati. Ne veš, kdo ti bo prišel nasproti in ti ga zaobrnil.«
»In ti ... Ti ga je zaobrnilo?«
»Ja ... Lahko rečem, da mi ga je.«
»Pa tako luštno družino imaš ...«
»Ja, imam. Sploh ... če nanjo gledaš od zunaj.«
»Pa v čem je problem? Kaj ti manjka?«
»Ne bi zdaj o tem. Pojdova nazaj gor ...«
»Kako resno je?«
»Precej resno. Noseča je. Tri mesece.«
Miha je spet zaprl oči. Ni mogel verjeti, kaj sliši.
»Pa kako si mogel?« je vzrojil.
»Daj, oče, nehaj, prosim!« je Rok ostro odgovoril.
»Kako naj neham ...!«
»Glej, naj ti bo dovolj, da me je vodilo srce ...«
»Srce? Bolj kaj drugega!«
»No, no, prosim, nehaj, greva nazaj.«
Odprl je zadnja vrata avtomobila in mu podal sedež.
»Kako si mogel!« je spet vzkliknil Miha in trdo postavil sedež na mrzla tla.
»Daj, oče, nehaj!«
»Rok, ne razumeš!«
»Česa ne razumem?«
Miha je globoko vdihnil.
»Ne razumeš, kaj si mi naredil!«
»Tebi?«
»Ja, meni. Mojemu nadaljnemu življenju.«
»Misliš tvojemu življenju zdaj v penziji? Saj to je moje življenje. Ne tvoje.«
»Ja, ampak ...«
»Obenem pa ti ne veš, kaj si naredil meni. Kaj delaš meni. In mami.«
»Kaj hočeš reči?«
Rok ga je pogledal z upornostjo v očeh.
»Glej, ali misliš, da ne vem, da si šel delat test?«
Miha so se razprle oči.
»Kakšen test?«
»Dobro veš, kakšen. Test DNK. Starševski test.«
Miha je obmolknil.

»Zdaj si pa tiho, ne?«

»Ja ...«

»Zakaj si pa ti to naredil? Zakaj?«

»Mhm ...«

»A nisi rekel, da ne boš nikoli naredil tega?«

»Sem.«

Miha je skrušeno pokimal. Spomnil se je na kuverto v službi, ki je ni hotel odpreti. Pomislil je, ali je Rok morda poznal rezultate testa in ali je o vsem skupaj povedal tudi materi.

»No, vidiš. Celo obljudil si, kolikor vem. Zato ne govori meni, kaj je treba in česa ni treba. Tvoja resnica ima tvoje oči. Moja pa moje.«

(Vir: Samo Rugelj: Resnica ima tvoje oči. Maribor: Litera, 2018. 151–153.)

NAVODILA

Opredelite odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku in na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

P 2 2 2 A 1 0 1 1 2 0 7

7/12

8/12

P 2 2 2 A 1 0 1 1 2 0 9

9/12

Prazna stran

P 2 2 2 A 1 0 1 1 2 1 1

11/12

Prazna stran

Prazna stran